

Af en toe-zicht

Stoere taal van de minister. Bekend hij kleur of juist niet en welke kleur is dat dan? Nog een toezichthoudende instantie erbij! Waarom is dit nodig en is dit de juiste vorm? Wat is oorzaak, wat is gevolg? De minister erkent in ieder geval dat commissaris zijn een vak is.

Daar hoort kennis en kunde bij maar voornamelijk gedrag.

Wat betekent toezicht eigenlijk? Door middel van toezicht dient het gedrag van de onder toezichtstaande beïnvloed te worden zodat deze aan de gestelde eisen voldoet. Dat kan op verschillende manieren: met het verstrekken van kennis, het aanreiken van hulp en het toepassen van dwang.

“De RvC's zullen professioneler moeten gaan opereren. Er zullen nieuwe eisen aan commissarissen worden gesteld, bijvoorbeeld met betrekking tot opleidingseisen, ervaringsniveau, zittingsduur en het aantal commissariaten. In de Woningwet wordt een ontslagmogelijkheid opgenomen voor RvC's bij slecht functioneren of het afgeven van onjuiste verklaringen. Het kabinet acht het van belang dat bij de RvC's een cultuuromslag plaatsvindt gericht op een groter besef van de verantwoordelijkheid en een kritischer houding ten opzichte van het bestuur”

De keuze die de minister maakt focust zich met name op het toepassen van dwang. Een halfslachtige oplossing dus. En, een oplossing waarvoor? Het verstrekken van kennis lijkt men onder te willen brengen in het professionaliseren van RvC's (opleiding en ervaring). Waar blijft dan het aanreiken van hulp? Natuurlijk, de aan het licht gekomen misstanden geven aanleiding voor het toepassen van dwang, maar betekent dit dat het toezicht overall slecht is? Ik vind van niet. Ik zie de laatste jaren veel voorbeelden van erg goed toegepast toezicht met een elkaar versterkend karakter. Moet je dan weer gaan reguleren in plaats van ondersteunen? Dat is terug naar af. De nieuwe toezichthoudende instantie staat in tegenstelling tot menig goed functionerende corporatie alleen maar verder van de burger af. Dat betekent dus geen echt toezicht maar “af en toe zicht!” Zicht waarop? De minister zou er goed aan doen de huidige toezichthouders te versterken en te ondersteunen in plaats van op nog verdere afstand van de burger nieuwe instanties in het leven te roepen.

Door de schaalvergroting zijn de publieke diensten steeds meer uit de directe omgeving van mensen verdwenen. De menselijke maat is zoek, de bureaucratie vreet tijd en geld. “De taken en het werkdomein van de corporaties blijven gelijk, maar het kabinet wil geen structuren meer toestaan die onoverzichtelijk zijn”. Dat is goed!

Onoverzichtelijkheid leidt voornamelijk tot een nog grotere verwijdering van de doelgroep. Juist de verwijdering van de doelgroep door schaalvergroting leidt mijns inziens tot excessen. Bestuurders komen steeds meer alleen te staan en missen een spiegel. Die spiegel verkrijgt je niet alleen met professionalisering, kennis en regulering maar veel meer door “mensen” in een RvC op te nemen die in staat zijn te reflecteren op de mens achter de bestuurder. Dat is gedrag, dat is houding, dat zijn normen en waarden, dat is leiderschap! Dat vraagt om een kritische, integere blik naar jezelf. Voor zowel bestuurders als ook voor commissarissen. De durf om je te laten beïnvloeden door anderen. De durf ook (o.a. van externe partijen als Quintis) niet zomaar opdrachten uit te voeren maar scherp te reflecteren. Alles met als doel elkaar te versterken en niet te controleren.